

Nr 647.

Av herrar Edström och Braconier, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 170, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

I proposition nr 170 har Kungl. Maj:t föreslagit ändrade bestämmelser rörande beskattning av realisationsvinst.

Vi ansluta oss helt till grundtanken i det framlagda förslaget. Att man vid beräkning av skattepliktig realisationsvinst icke tager hänsyn till förändringar i penningvärdet under den tid den avyttrade tillgången innehafts, är enligt vår mening att anse såsom en påtaglig brist i skattelagstiftningen. Om emellertid ett sådant hänsynstagande av praktiska skäl icke låter sig göra, måste man för undvikande av orimliga beskattningsresultat antingen helt avstå från realisationsvinstbeskattning eller söka finna utvägar att modifiera densamma. Genom de reducerande skalor, som föreslås i propositionen, vinnes åtminstone i viss utsträckning en kompensation för berörda brist, varjämte en av flera skäl önskvärd uppmjukning av övergången mellan skatteplikt och skattefrihet åstadkommes.

Vid den närmare utformningen av förslaget synas oss emellertid vissa detaljfrågor ha erhållit en lösning som icke ur alla synpunkter är lycklig.

Såsom kammarrätten framhållit borde man helst söka undvika att införa särbestämmelser beträffande visst slags egendom. Sådana bestämmelser föreslås emellertid i fråga om beskattning av realisationsvinst vid avyttring av vattenkraft eller rättighet till sådan kraft. I samtliga de yttranden rörande denna fråga, som återgivas i propositionen, ha betänkligheter uttalats mot dessa särbestämmelser, som icke kunna anses ur sakliga synpunkter behövlige. Sålunda framhåller kommerskollegium, att den relativt ringa kvantiteten av den å icke fasta händer befintliga outbyggda vattenkraften ävensom olägenheter i vissa fall vid vinstberäkningen syntes motivera iakttagande av samma regler som föreslagits gälla för fast egendom. Svenska vattenkraftföreningen framhåller bl. a. att beskattningen skulle drabba icke endast dem som spekulerade i förhöjning av vattenkraftens värde utan därjämte och kanske framför allt även andra som nödgades avyttra vattenkraft eller fastighet, vartill hörde vattenkraft. Skärpningen av beskattningen syntes framför allt komma att drabba den jordbrukande befolkningen. Redan föreliggande bestämmelser — nämligen lagen om kontroll å överlåtelse och stadgandena i I: 14 vattenlagen — vore fullt tillräckliga för att hindra spe-

kulation i vattenkraft. När en ägare av vattenkraft underkastades risken att bli fråntagen sin falldel efter värdering av vattendomstol och när därjämte Kungl. Maj:t kunde bestämma att den köpeskilling som han vid en frivillig försäljning betingade sig icke finge mottagas, därför att den vore oskäligt hög, vore han praktiskt taget förhindrad att spekulera i värdeförhöjning på sin falldel. Vid den tid en skärpning av realisationsvinstbeskattning för vattenkraft föreslogs av 1942 års sakkunniga fanns icke någon lag om kontroll av överlåtelse och föreslogos mindre långtgående ändringar i I: 14 vattenlagen. Genom de lagstiftningsåtgärder som därefter vidtagits hade situationen väsentligt förändrats.

Även länsstyrelsen i Västerbottens län framför liknande synpunkter. Länsstyrelsen förklarar sig ha svårt att inse, att de föreslagna skattereglerna skulle kunna få någon som helst preventiv betydelse i det avsedda syftet. Förutom nämnda länsstyrelse synes endast länsstyrelsen i Västernorrlands län ha yttrat sig i den föreliggande frågan. Båda länsstyrelserna anse särskilda övergångsbestämmelser erforderliga, om de föreslagna särbestämmelserna skulle införas. Länsstyrelsen i Västernorrlands län konstaterar, att en lagstiftning enligt förslaget komme att få en retroaktiv verkan, som saknade motsvarighet inom hittillsvarande skattelagstiftning. En vattenfallsägare, som innehaft sin fastighet i exempelvis elva år, hade sålunda kommit ur den tidsperiod, inom vilken beskattning av realisationsvinst enligt gällande lag finge ske, men skulle enligt förslaget helt oförberett råka in i en ny period med realisationsvinstbeskattning på eventuellt uppkommande vinst.

Även departementschefen medgiver, att det ur vissa synpunkter varit mera tillfredsställande, om en särlagstiftning av förevarande slag kunnat undvikas. Han förklarar emellertid, att det synes erforderligt föreskriva en viss förlängning av tidsgränsen beträffande nu ifrågakarande försäljningar. Såsom skäl för denna ståndpunkt åberopas emellertid allenast »de speciella förhållanden, som råda i fråga om nämnda slag av tillgångar».

De ovan berörda yttrandena, särskilt det som avgivits av Svenska vattenkraftföreningen, ge enligt vår uppfattning icke vid handen, att något behov av de föreslagna särbestämmelserna numera skulle föreligga. Det är ej heller antagligt, att de skulle få den avsedda hämmande effekten å till äventyrs alltjämt förefintliga spekulativa tendenser inom förevarande område. Under sådana förhållanden synes det oss olämpligt att belasta lagstiftningen med de ifrågakarande bestämmelserna. Ett ytterligare skäl för att dessa böra utgå är att de, enligt vad de båda ovannämnda länsstyrelserna anmärkt, uppenbarligen skulle nödvändiggöra tämligen komplicerade övergångsbestämmelser, något som dock icke i propositionen beaktats.

Enligt gällande bestämmelser föreligger skattefrihet för realisationsvinst vid försäljning av egendom, som den skattskyldige erhållit som gåva eller vid bodelning. Förvärv genom bodelning grundar i enlighet härmed icke

skatteplikt, såvida icke vid bodelningen egendomen tilldelas samme make som ursprungligen förvärvat den genom köp, byte eller därmed jämförligt fång. För att förhindra att skattebestämmelserna kringgås föreslås i propositionen, att skattefriheten vid bodelning begränsas till sådana fall, då make erhållit egendom vid bodelning *i anledning av andre makens död* samt förstnämnde make icke själv före eller under äktenskapet förvärvat egendomen genom fång, som grundar skatteplikt för realisationsvinst.

Att förvärv genom bodelning »i anledning av andre makens död» således alltså icke anses böra grunda skatteplikt, beror givetvis på att bodelningen i ett dylikt fall icke kan ha skett i syfte att kringgå skattelagstiftningen. Det är emellertid enligt vår mening jämväl uppenbart, att bodelning *i anledning av äktenskapets upplösning*, vare sig detta skett genom dödsfall eller skilsmässa, över huvud taget icke grundar sig på ett dylikt syfte. Man kan nämligen icke rimligen antaga, att äkta makar söka skilsmässa för att en av dem skall kunna komma i åtnjutande av skattefrihet för en realisationsvinst. Det finnes dock en gräns för det inflytande det nuvarande skattestrycket utan tvivel har på medborgarnas handlande. Syftet med lagändringen — att förhindra att skattebestämmelserna kringgås — skulle icke i någon mån äventyras, om skattefriheten för realisationsvinst bibehölls även i sistnämnda fall. Därtill kommer att det föreliggande förslaget, sådant det i propositionen utformats, understundom kan få obilliga verkningar. Då hustrun i samband med skilsmässa vid bodelningen tillskiftats t. ex. en av mannen ägd villafastighet, bör hon enligt vår mening icke skäligen drabbas av beskattning för realisationsvinst, om hon nödgas sälja fastigheten. Uttrycket »bodelning i anledning av andre makens död» bör därför enligt vår mening utbytas mot »bodelning i anledning av äktenskapets upplösning».

Den likaledes i syfte att förhindra missbruk föreslagna bestämmelsen om skatteplikt i vissa fall vid försäljning av tillgång, som erhållits såsom gåva, synes oss ur principiella synpunkter motiverad. Begreppet »skyldeman» innefattar emellertid även avlägsna släktingar, och med den i propositionen föreslagna lagtexten kan befaras såväl att skatteplikt kommer att inträda i fall, då sådan icke kan anses motiverad, som att tillämpningssvårigheter uppstå. För vinnande av syftet med den ifrågavarande lagändringen torde det vara tillräckligt att stadga skatteplikt, då fråga är om »gåva av make, syskon eller skyldeman i rätt upp- eller nedstigande led».

I fråga om rätt till avdrag vid taxering för organisationskostnader har kammarrätten anfört, att vissa skäl kunde anses tala för att organisationskostnader erhöles en likartad behandling som good-willvärden men att ämbetsverket dock i sakens nuvarande läge ställde sig tveksamt till förslaget. Kammarrättens tveksamhet synes grunda sig därpå, att frågan enligt kammarrättens förmenande ur principiell synpunkt vore så betydelsefull att den krävde ytterligare utredning.

Kommittén synes icke ha hyst denna uppfattning, och vi kunna ej heller

ansluta oss till densamma. Att kommittén som exempel på organisationskostnader anfört utgifter i samband med bildande av företag, såsom stämpelkostnader å aktier, advokatarvoden m. m., torde ha sin grund i att detta slag av organisationskostnader, omförmälda i 100 § 8 mom. första stycket aktiebolagslagen, synas vara praktiskt taget de enda varom tvist mellan de skattskyldiga och taxeringsmyndigheterna uppkomma, medan däremot det skatterättsliga bedömandet av kostnader av sådant slag, som avses i andra stycket av samma lagrum, icke synes ha föranlett tvister.

Den föreliggande frågan torde icke hava nämnvärd statsfinansiell betydelse. Vare sig kostnaden måste avskrivas omedelbart eller, såsom fallet är med organisationskostnader som avses i sistnämnda lagrum, må avskrivas under en femårsperiod, framstår det enligt vår mening såsom principiellt felaktigt, att dessa avskrivningar måste ske med beskattade vinstmedel. De ifrågavarande kostnaderna äro ju lika nödvändiga för inkomstens förvärvande som exempelvis arbetslöner. Även om det regelmässigt är fråga om jämförelsevis obetydliga belopp, föranleda de nuvarande bestämmelserna i detta avseende enligt vad erfarenheten ger vid handen mycken irritation, eftersom avslag på ett avdragsyrkande helt naturligt framstår såsom materiellt felaktigt.

Den omständigheten att organisationskostnader, som avses i första stycket av ovanberörda lagrum, på sätt departementschefen anfört över huvud taget icke få upptagas såsom tillgång synes oss icke rimligen böra föranleda, att de alls icke skulle få avdragas vid taxeringen, utan tvärtom motivera en omedelbar avdragsrätt. Med hänsyn till att inkomst ofta icke uppkommer under ett företags första verksamhetsår och en omedelbar avdragsrätt i vissa fall därför skulle bli värdelös och för att icke i onödan komplicera skattebestämmelserna vilja vi emellertid förordade den av Sveriges industriförbund med flera näringsorganisationer förordade lösningen, nämligen att organisationskostnader enligt såväl första som andra stycket av 100 § 8 mom. aktiebolagslagen få avdragas under en femårsperiod.

Beträffande frågan om utsträckt rätt till avdrag för realisationsförluster instämna vi i 1944 års allmänna skattekommittés uttalande att den särställning, som realisationsförlusten i fråga om avdragen sedan gammalt intager inom inkomstbeskattningen, är inkonsekvent och orättvis. Om intäkt av realisationsvinst anses öka den skattskyldiges skatteförmåga och därför beskattas, måste förlust av liknande slag anses minska skatteförmågan, och den borde för den skull vara avdragsgill. Av taxeringstekniska skäl har kommittén dock nödgats stanna vid att föreslå en väsentligt mera begränsad avdragsrätt än som materiellt sett vore befogat.

Ehuru kommitténs förslag i denna del i princip tillstyrkts eller lämnats utan erinran i flertalet yttranden, upptager propositionen intet förslag om ändring av de i detta avseende gällande bestämmelserna.

Såsom motivering för sin ståndpunkt att icke nu föreslå bestämmelser

om vidgad avdragsrätt anför departementschefen, att kvittning mot en tidigare realisationsförlust är förenad med den uppenbara nackdelen, att vinsten skulle få kvittas mot en förlust, som i själva verket icke blivit till sitt belopp noggrant prövad. Ett system, som å andra sidan innebure att en realisationsvinst finge kvittas mot en *senare* realisationsförlust, vore betänkligt ur den synpunkten att en skattskyldig kunde frestas att av skatteskal arrangera en realisationsförlust under den femårsperiod som följde närmast efter en gjord realisationsvinst. Finansministern understryker vidare, att farhågor hade uttalats för att den nuvarande taxeringsorganisationen icke skulle mäka på ett tillfredsställande sätt fylla sina åligganden, därest nya arbetsuppgifter av den art som de nu diskuterade skulle tillkomma.

Ovanberörda uttalande, att kvittning i enlighet med kommitténs förslag mot en tidigare realisationsförlust skulle innebära, att vinsten finge kvittas mot en förlust, som i själva verket icke blivit till beloppet noggrant prövad, giver enligt vår mening icke en rättvisande bild av verkliga förhållandet. Självfallet förutsättes nämligen, att en sådan noggrann prövning av förlusten kommer att äga rum i samband med kvittningen och att avdrag icke medgives med högre belopp än det, till vilket förlusten vid denna efterhandsgranskning visas ha uppgått. Mot kommitténs förslag om kvittning mot tidigare förluster synes således intet annat vara att anföra än det därav föranledda merarbetet för taxeringsmyndigheterna. Såsom kommittén framhållit kan det emellertid, då det här gäller transaktioner som ligga längre tillbaka i tiden än beskattningsåret, knappast anses oskäligt att lägga hela bevisbördan på den skattskyldige.

Beträffande risken för att vid kvittning mot *senare* realisationsförluster de skattskyldiga av skatteskal skulle arrangera sådana förluster har kommittén framhållit, att såväl den föreslagna utsträckningen i tiden av kvittningsrätten som den reducerande skalans inverkan på storleken av skattepliktiga realisationsvinster och avdragsgilla förluster borde verka i viss mån avhållande å de skattskyldigas benägenhet till dylika transaktioner. Kommittén erinrar ock i detta sammanhang om skyldigheten för taxeringsmyndigheterna att icke vid taxeringen godtaga skentransaktioner.

Kommittén har i sitt betänkande (s. 69—79) framlagt en utförlig motive-ring för sitt förslag om utsträckt avdragsrätt. Vi hänvisa till vad kommittén sålunda anfört och kunna för vår del icke finna att vad finansministern åberopar som skäl för avvisande av kommitténs förslag i denna del är bärande. Varje utvidgning av den rätt till avdrag vid taxering, som enligt gällande bestämmelser tillkommer den skattskyldige, medför självfallet ökad arbetsbelastning för taxeringsmyndigheterna. Vi kunna emellertid icke avsluta oss till den uppfattning, varåt finansministern synes giva uttryck, att uppgiften att kontrollera sådana avdrag, som principiellt måste medgivas om ett materiellt tillfredsställande resultat skall vinnas vid taxeringen, hör

stå tillbaka för andra med taxeringsarbetet förenade arbetsuppgifter. Syftet med detta arbete är ju att åstadkomma en i möjligaste mån likformig och rättvis taxering. Den av kommittén förordade avdragsrätten för realisationsförluster, uppkomna fem år före och fem år efter det beskattningsår varunder realisationsvinst föreligger, är lika sakligt befogad som den enligt gällande bestämmelser medgivna ytterst beskurna rätten till avdrag för sådana förluster. Veterligen har aldrig ifrågasatts, att denna senare avdragsrätt skulle berövas de skattskyldiga på grund av det därigenom åsamkade merarbetet för taxeringsmyndigheterna.

Av kommitténs utredning måste anses framgå, att det av kommittén framlagda förslaget är fullt praktikabelt, vilket också vitsordats av de flesta i ärendet hörda myndigheter. Det synes oss under sådana förhållanden framstå såsom ur principiella synpunkter betänkligt att stadga en än mer inskränkt avdragsrätt än kommittén förordat. Förslag i denna riktning har dock framlagts av överståthållarämbetet, som i sitt yttrande förordar det av kommittén såsom alternativ I betecknade förslaget, innebärande att avdrag skulle medgivas endast för förluster, som inträffat under beskattningsåret eller fem år dessförinnan. Kommittén framhåller beträffande detta alternativ, att det har den fördelen att det icke är alltför komplicerat, om ock vissa svårigheter kunna uppstå då det gäller att i efterhand fastställa realisationsförlustens storlek. Kommittén anser emellertid, att en avdragsrätt enligt detta alternativ kan komma att verka synnerligen orättvist, vilket kommittén belyser med följande exempel. Antag att två skattskyldiga, A och B, göra vardera en realisationsvinst och en realisationsförlust. Om A t. ex. gör sin vinst 1946 och sin förlust 1947, blir han beskattad för vinsten och får ej avdrag för förlusten, under det att B, om han gör förlusten 1946 och vinsten 1947, får möjlighet till avräkning. Kommittén anser därför en lösning enligt detta alternativ icke vara tillfredsställande.

Vi dela denna kommitténs uppfattning, ehuru vi vilja erkänna att sistberörda lösning ur materiell synpunkt skulle leda till ett bättre resultat än gällande bestämmelser.

Vi vilja slutligen framhålla, att en i överensstämmelse med kommitténs förslag utformad avdragsrätt, enligt vad av dess betänkande framgår, i allenast ringa mån skulle inverka på skatteunderlaget.

Under återopande av vad ovan anförts hemställa vi,
att riksdagen för sin del måtte antaga
1) följande

F ö r s l a g
till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att punkt 3 av anvisningarna till 35 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 skall upphöra att gälla och att 35 §, 46

§ 1 mom. samt 52 § 1 mom. ävensom anvisningarna till 21 § punkt 2, 22 § punkt 4, 28 § punkt 1, 29 § punkterna 3 d, 5 och 10, 35 § punkterna 1—2 och 36 § punkt 2 och 3 samt 46 § punkt 1 nämnda lag skola erhålla ändrad lydelse på sätt i det följande anges.

35 §.

1 mom. Till intäkt — — — (likalydande med 1 mom. i propositionen) — — — av kapital.

2 mom. Till intäkt — — — (likalydande med 2 mom. första stycket i propositionen) — — — (realisationsvinst).

Har egendom, som skattskyldig erhållit såsom gåva av make, syskon eller skyldeman i rätt upp- eller nedstigande led, av givaren förvärvat genom fång, som ovan sägs, skall frågan om och i vad mån skattepliktig realisationsvinst skall anses föreligga bedömas med hänsyn till sistnämnda fång. Motsvarande skall gälla om make vid bodelning i anledning av äktenskapets upplösning erhållit egendom som han före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, eller om make vid bodelning av annan anledning än äktenskapets upplösning erhållit egendom, som någondera maken före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång.

Såsom skattepliktig realisationsvinst skall, med i 3 mom. angivna undantag, räknas

a) då fråga — — — (likalydande med 2 mom. i propositionen) — — — å tomträtt.

3 mom. Vinst, som — — — (likalydande med 4 mom. i propositionen) — — — mot engångsersättning.

Till intäkt — — — (likalydande med 5 mom. i propositionen) — — — års taxeringar.

46 §.

1. mom. Därest vid beräkning enligt ovan angivna grunder av skattskyldigs inkomst från särskild förvärvskälla uppkommer underskott, må, med iakttagande av vad nedan i detta mom. sägs samt av föreskriften i 74 §, sådant underskott, i den mån det med tillämpning av de i 56—59 §§ meddelade bestämmelser om beskattningsort är att hänföra till en kommun, avräknas å sådan den skattskyldiges inkomst, som skall tagas till beskattning i samma kommun.

Ådagalägger skattskyldig, att underskott uppkommit å icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom, får efter prövningsnämnds beprövande så stor del därav avräknas, som svarar mot realisationsvinst, uppkommen högst fem år tidigare, dock endast i den mån realisationsvinsten ingått i taxe-

rad inkomst. Uppgår sammanlagda beloppet av skattskyldigs inkomster från olika förvärvskällor (sammanräknad inkomst) under beskattningsåret, minskad med andra allmänna avdrag än underskott, som i detta stycke sägs, icke till sådant belopp, att avdragsrätten för underskottet kan helt utnyttjas, må avdrag för återstående underskott ske från sammanräknad inkomst senast femte året efter det beskattningsår underskottet uppkommit.

Avdrag för underskott, som uppkommit å icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom, må efter prövningsnämnds beprövande, därest avdrag icke åtnjutits enligt andra stycket här ovan, avdragas från realisationsvinster, som kunna komma att erhållas senast före utgången av femte året efter det beskattningsår underskottet uppkommit.

Avdrag är icke medgivet för underskott å fastighet och rörelse i utlandet eller för underskott, som uppstått därigenom, att avdrag, varom förmåles i 45 §, överstigit nettointäkten av förvärvskällan.

52 §.

(Likalydande med propositionen).

Anvisningar

till 21 §.

(Likalydande med propositionen).

till 22 §.

4. Har skog — — — gällande ingångsvärde.

Med skogs ingångsvärde förstås det värde, varmed växande skog kan anses hava ingått i fastighetens värde vid den tidpunkt, då ägaren förvärvade fastigheten. Har egendom, som skattskyldig erhållit såsom gåva av make, syskon eller skyldeman, av givaren förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall i berörda hänseende sistnämnda fång vara avgörande. Motsvarande skall gälla, om make vid bodelning i anledning av äktenskapets upplösning erhållit egendom, som han före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, eller om make vid bodelning av annan anledning än äktenskapets upplösning erhållit egendom, som någondera maken före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång.

Såsom fastighetens — — — (likalydande med propositionen) — — — det ursprungliga.

till 28 §.

(Likalydande med propositionen).

till 29 §.

3.d. Då tillgång, — — — (likalydande med 3.d. i propositionen) — — — annat ändamål.

5. Avdrag får — — — motsvarande tillämpning.

Patenträtt eller — — — dylik tillgång.

Kostnad för anskaffning av varumärke, firmanamn eller andra rättigheter av goodwill's natur ävensom organisationskostnad må avdragas genom lika stora årliga värdeminskingsavdrag, såvitt angår organisationskostnad inom en period av fem år samt såvitt angår övriga omförmälda kostnader inom en period av tio år från den tidpunkt, då kostnaden uppkommit; dock att, där så på grund av särskilda omständigheter finnes skäligt, kostnaden må, enligt beskattningsnämnds särskilda beprövande, fördelas på en längre period. Har skattskyldigs — — — (likalydande med propositionen) — — — motsvarande tillämpning.

10. I anslutning — — — (likalydande med propositionen) — — — såsom *kapitalförlust*.

till 35 §.

(Likalydande med propositionen).

till 36 §.

2. För att förlust å icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom skall få avdragas erfordras, att förlusten under beskattningsåret uppkommit genom avyttring av fast eller lös egendom, som förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång och varit i säljarens ägo, om det är fastighet, under mindre än tio år och eljest under mindre än fem år.

Har den avyttrade egendomen innehafts under sådan tid att, därest vinst uppstått vid avyttringen, vinsten skolat allenast till viss del hava räknats till skattepliktig realisationsvinst, må avdrag åtnjutas endast för däremot svarande del av förlusten. Realisationsförlust beräknas efter samma regler som gälla för beräkning av realisationsvinst, dock att då enligt 46 § 1 mom. avdrag yrkas för realisationsförlust, förlusten skall så beräknas som om den skattskyldige kommit i åtnjutande av normala värdeminskingsavdrag, därest han icke visat, att så ej varit fallet.

Avdrag må i intet fall ske för realisationsförlust, som uppkommit då egendom avyttrats eller då upplåtelse av nyttjanderätt eller servitutsrätt till fastighet skett under sådana förhållanden att, därest vinst i stället uppstått, denna enligt bestämmelserna i 35 § 3 mom. icke skulle hava utgjort skattepliktig realisationsvinst.

Avdrag är icke i något fall medgivet för utgifter för inköp av lottsedlar eller för andra liknande insatser i lotteri.

3. I punkt 6 av anvisningarna till 18 § anges vad som beträffande icke

yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom ävensom deltagande i lotteri utgör en särskild förvärvskälla. Avdrag enligt punkt 2 här ovan för realisationsförlust får göras från realisationsvinst eller lotterivinst, som uppkommit i samma förvärvskälla som realisationsförlusten. Om härvid underskott uppkommer, får detta avdragas från inkomst av annan förvärvskälla allenast i den utsträckning som i 46 § 1 mom. sägs.

till 46 §.

1. Har skattskyldig — — — skattepliktig intäkt.

1 a. Då fråga uppkommer huruvida och med vilket belopp skattepliktig realisationsvinst ingått i taxerad inkomst, skall så anses, som om i 46 § omförmälda avdrag i första hand avräknats från annan den skattskyldiges inkomst under beskattningsåret.

Underskott vid icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom må avdragas från den skattskyldiges sammanräknade inkomst först sedan avdrag från denna inkomst gjorts för allmänna avdrag av annat slag.

1 b. Till ledning vid tillämpningen av bestämmelserna om avdragsrätt för underskott å icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom anföras följande exempel:

a) Den skattskyldige gör 1952 en realisationsförlust å 15 000 kronor vid försäljning av en i hemortskommunen belägen fastighet, som han innehaft mer än sju men mindre än åtta år. Samtidigt gör han en realisationsvinst vid försäljning av aktier, som han innehaft kortare tid än två år, å 3 000 kronor. Beskattningsåret 1949 har den skattskyldige åtnjutit realisationsvinst vid försäljning av fastighet i hemortskommunen å 10 000 kronor, vilken i sin helhet beskattats. Den skattskyldige åsättes av taxeringsnämnden år 1953 taxering för en taxerad inkomst av tjänst å 7 000 kronor. Efter framställning av den skattskyldige undanröjer prövningsnämnden denna taxering på grundval av följande beräkning:

Taxerad inkomst enligt taxeringsnämndens beslut	kronor	7 000
Realisationsförlust 1952: 75 % av 15 000	kronor	11 250
Häriifrån avdrages realisationsvinst å aktier samma år	kronor	3 000
Underskott	kronor	8 250
Underskottet överstiger den taxerade inkomsten med	kronor	1 250

Eftersom den skattskyldige år 1949 åtnjutit realisationsvinst å 10 000 kronor, är han vid 1953 års taxering berättigad till avdrag för hela underskottet 8 250 kronor. Då emellertid hans taxerade inkomst vid 1953 års taxering uppgår endast till 7 000 kronor, återstår ett outnyttjat avdrag å 1 250 kronor. Detta belopp får han avdraga från sammanräknad inkomst vid taxering för inkomst, som åtnjutits under år 1953, eller, om avdraget då ej till fullo kunnat utnyttjas, vid taxering för inkomst, som åtnjutits

under följande beskattningsår t. o. m. beskattningsåret 1957, d. v. s. till och med femte året efter det, då förlusten uppkommit.

Enär realisationsvinsten år 1949 med 1 750 kronor överstiger omfördälda underskott å 8 250 kronor, är den skattskyldige berättigad att avräkna 1 750 kronor mot realisationsförluster uppkomna under beskattningsåren 1953 och 1954, d. v. s. till och med femte året efter det, varunder ifrågavarande realisationsvinst uppkommit. Om den skattskyldige således år 1953 gör en realisationsförlust å 3 000 kronor på aktier, som han ägt kortare tid än två år, är han berättigad att vid taxering för inkomst, som åtnjutits under beskattningsåret 1953, eller, om avdrag för underskottet då ej till fullo kunnat utnyttjas, vid taxering för inkomst, som åtnjutits under beskattningsåret 1954, från den sammanräknade inkomsten avdraga så stor del av underskottet, som svarar mot ifrågavarande belopp, 1 750 kronor. Återstoden av den senare förlusten, 1 250 kronor, får den skattskyldige däremot endast avdraga från realisationsvinster, som han kan komma att åtnjuta t. o. m. beskattningsåret 1958, d. v. s. till och med femte året efter det, då denna förlust uppkommit.

b) Den skattskyldige har under beskattningsåret 1952 åtnjutit realisationsvinst å 10 000 kronor vid försäljning av aktier, vilka han innehaft längre tid än två år men kortare tid än tre år. Beskattningsåret 1949 har den skattskyldige lidit realisationsförlust å 11 000 kronor vid försäljning av aktier, som han innehaft kortare tid än två år, för vilken förlust avdrag icke till någon del åtnjutits vid taxeringarna 1950—1952. Efter framställning av den skattskyldige åsattes av prövningsnämnden taxering för år 1953 sålunda:

Realisationsvinst: 75 % av 10 000	kronor	7 500
Annan inkomst	»	10 000
Sammanräknad inkomst	kronor	17 500
Allmänna avdrag	»	1 500
Taxerad inkomst enligt taxeringsnämnds beslut	kronor	16 000
Realisationsförlust 11 000 kronor, av vilka 7 500 kronor få gå i avräkning 1953	»	7 500
Återstår taxerad inkomst	kronor	8 500

Den icke utnyttjade delen av realisationsförlusten, 3 500 kronor, motsvarande skillnaden mellan ovannämnda båda belopp, 11 000 kronor och 7 500 kronor, får den skattskyldige endast avräkna mot eventuella realisationsvinster t. o. m. beskattningsåret 1954, d. v. s. till och med femte året efter det, då förlusten uppkommit.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1952; dock att i samband med lagens ikraftträdande skall iakttagas följande:

1) Äldre bestämmelser skola fortfarande gälla i fråga om 1952 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1952 eller tidigare år.

2) Oavsett vad ovan stadgas skola de nya föreskrifterna i anvisningarna till 28 och 29 §§ om beskattning av ersättning vid överlåtelse av rättighet av goodwills natur samt om rätt till avdrag från kostnaden för anskaffning av dylik tillgång äga tillämpning, därest överlåtelsen respektive anskaffningen skett efter 1951 års utgång, medan äldre lag skall äga tillämpning därest överlåtelsen respektive anskaffningen skett dessförinnan.

---

2) följande

Förslag

till

förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

Härmed förordnas, att 4 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt skall erhålla följande ändrade lydelse:

4 §.

1 mom. Från sammanlagda beloppet av den skattskyldiges inkomster från olika förvärvskällor får, med iakttagande av föreskriften i 22 §, avdrag ske för

underskott, som uppkommit vid beräkning av skattskyldigs inkomst från annan förvärvskälla än fastighet och rörelse i utlandet, dock att beträffande underskott vid icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom de i 46 § 1 mom. andra och tredje styckena kommunalskattelagen meddelade bestämmelserna skola äga motsvarande tillämpning vid taxering till statlig inkomstskatt;

slutlig skatt — — — kommunal samfällighet.

Skattskyldig, som — — — kommunalskattelagen sägs.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1952; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1952 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1952 eller tidigare år.

---

3) följande

Förslag

till

ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härmed förordnas, att 120 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 skall erhålla följande lydelse:

120 §.

Framställning om att erhålla avdrag för underskott, varom förmåles i 46 § 1 mom. andra och tredje styckena kommunalskattelagen och 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, skall ingivas, så vitt framställningen avser den skattskyldiges taxering till statlig inkomstskatt, till länsstyrelsen i det län, där han taxerats eller bort taxeras för statlig inkomstskatt och, såvitt framställningen avser den skattskyldiges taxering till kommunal inkomstskatt, till länsstyrelsen i det län, dit förvärvskällan är att hänföra.

Framställningen skall, skriftligen avfattad och ställd till prövningsnämnden i länet, ingivas till länsstyrelsen senast den 31 juli under taxeringsåret.

Har fråga om beskattning av realisationsvinst uppkommit under prövningsnämnds behandling av skattskyldigs taxering, äger den skattskyldige i samband därmed inkomma med framställning, som nu sagts.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1953.

Stockholm den 16 oktober 1951.

Walter Edström.

Jean Braconier.